

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/50/2019
Identifikačné číslo spisu: 5815205679
Dátum vydania rozhodnutia: 25. apríla 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5815205679.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti C. W., narodeného X. marca XXXX a B. W., narodeného XX. mája XXXX, bývajúce u matky, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, so sídlom v Námestove, Námestie A. Bernoláka č. 381/4, deti matky G. W. bývajúcej v A., zastúpenej advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Hviezdoslavovo námestie č. 25, IČO: 36833533, a otca U. W., bývajúceho v U., zastúpeného Mgr. Petrom Studeným, advokátom so sídlom v Piešťanoch, M. Waltariho č. 7, o zvýšení výživného na maloletých, vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 4 P 148/2015, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. septembra 2018 sp.zn. 7 CoP 45/2018, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Námestovo (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. februára 2018 sp.zn. 4 P 148/2015-435 návrh matky na zvýšenie výživného pre maloletého C. zo sumy 350 € na sumu 700 € mesačne a maloletého B. zo sumy 300 € na sumu 650 € mesačne zamietol, a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že doterajšia výška výživného v plnej miere postačuje na pokrytie aj nie bežných nákladov na maloleté deti a v skutočnosti, že obe maloleté deti sú žiakmi vyššieho stupňa základnej školy, nevzhľadal dôvod, aby sa matka domáhala viac než dvojnásobného zvýšenia výživného; potreby maloletých detí nie sú v takej výške, ktoré by zodpovedali matkou navrhovanému výživnému. Otec sa o maloleté deti dostatočne stará, a to nielen formou platenia výživného, ale aj nad rámec výživného, pričom nárast jeho mesačnej mzdy neznamena automaticky zvýšenie výživného na maloleté deti, keď doterajšia výška výživného v plnej miere postačuje na krytie ich potrieb.

2. Na odvolanie matky Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. septembra 2018 sp.zn. 7 CoP 45/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žiadnemu z účastníkov

nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie náležite zistil skutočný stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie vyjadrenými v odôvodnení napadnutého rozsudku, a preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Bol zhodného názoru ako súd prvej inštancie, že aj keď na strane maloletých od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov, nárastu ich potrieb, neboli v konaní preukázané také skutočnosti, ktoré by aj napriek evidentnému rozdielu v príjmoch rodičov a ich životnej úrovne, dávali podklad pre zmenu výšky výživného. Naopak bolo preukázané, že maloleté deti sa podieľajú na životnej úrovni otca, keď tento si plní vyživovaciu povinnosť formou mesačného výživného v nemalej výške, deti zabezpečuje aj materiálne, podieľa sa i na úhrade zvýšených výdavkov, ktoré sa náhodne vyskytnú.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala matka dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP tvrdiac, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci pri určovaní výšky výživného z hľadiska aplikácie § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Dovolateľka žiadala rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k dovolaniu matky uviedol, že doporučuje zvýšenie výživného na maloleté deti, nakoľko od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov.

5. Otec maloletých detí vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny a navrhol dovolanie matky ako neprípustné odmietnuť.

6. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci upravenej v CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 CMP neobsahuje odlišnú právnu úpravu pre dovolanie podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovolania matky bola posudzovaná podľa ustanovení CSP.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

9.1. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9.2. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti odvolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. V danom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť jej dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej

praxe dovolacieho súdu. Odklon právnych záverov odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odôvodňuje dovolateľka poukázaním na „rozhodnutie I. ÚS 173/2015-15 alebo rozhodnutie IV. ÚS 1181/07 (ÚS ČR)“. Dovolateľka ďalej poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 M Cdo 4/2009, ktorý vysvetľuje pojem „nesprávne právne posúdenie veci“.

10.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP má osobitný význam korelačný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou dovolacieho súdu“. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí 10. októbra 2018 prijalo ako judikát rozhodnutie z 24. januára 2018 sp.zn. 6 Cdo 29/2017 (R 71/2018), právna veta ktorého znie: „Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.“ Pod pojem ustálenej súdnej praxe a pod pojem dovolací súd v zmysle § 421 ods. 1 CSP teda nemožno zahrnúť rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Českej republiky, na ktoré dovolateľka poukazuje vo svojom dovolaní.

10.2. Meritórny dovolací prieskum z hľadiska správnosti odvolacím súdom riešených právnych otázok nebolo možné v danom prípade uskutočniť z dôvodu, že dovolateľka - vyvodzujúc prípustnosť jej dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP - neoznačila žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu predstavujúce jeho ustálenú rozhodovaciu prax a riešiacu niektorú právnu otázku spôsobom, od ktorého sa odvolací súd - ako tvrdí dovolateľka - v tomto prípade odklonil. Treba pripomenúť, že sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 235/2016, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

11. V danom prípade sa dovolateľka v dovolaní nestotožnila so skutkovými zisteniami a právnymi úvahami odvolacieho súdu, podala kritiku jeho právnych záverov a polemizovala so správnosťou riešenia viacerých otázok, ktorými sa odvolací súd - podľa presvedčenia dovolateľky - odklonil od „od ustálenej rozhodovacej praxe“. Jej dovolacia argumentácia ale v jednotlivostiach a aj komplexne nedáva podklad pre posúdenie, či skutočne došlo k ňou tvrdenému odklonu, lebo dovolateľka v dovolaní neoznačila žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, od právnych záverov ktorého sa odvolací súd odklonil.

11.1. Pokiaľ dovolateľka poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu sp.zn. 2 MCdo 4/2009, z tohto rozhodnutia vyplýva, že predmetom konania bola náhrada nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dovolací súd v súvislosti s posudzovaním tohto uplatneného nároku podal všeobecnú charakteristiku pojmu „nesprávne právne posúdenie veci“. Uviedol, že „nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa súdej oboch inštancií neodklonili od všeobecnej charakteristiky pojmu „nesprávne právne posúdenie veci“ vyjadreným v uvedenom rozhodnutí.

12. So zreteľom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania matky nevyplýva z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vzhľadom na to jej neprípustné dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

13. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.